

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ภาษาจากป้ายร้านอาหารและคาเฟ่ในอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี ตามแนวคิดทฤษฎีทัศนภาษาศาสตร์ มีวัตถุประสงค์เพื่อจำแนกภาษาจากป้ายร้านอาหารและคาเฟ่ใน อำเภอเมืองจันทบุรี และวิเคราะห์หน้าที่ของภาษาจากป้ายร้านอาหารและคาเฟ่ในอำเภอเมืองจันทบุรี โดยใช้แนวคิดทฤษฎีทัศนภาษาศาสตร์ของ Landry and Bourhis ในการวิเคราะห์ภาษาที่ปรากฏและ หน้าที่ของภาษา โดยการเก็บข้อมูลจากป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟ่ในอำเภอเมืองจันทบุรีทั้งหมด จำนวน 677 ป้าย

ผลการวิจัยพบว่า ภาษาที่ปรากฏอยู่ในพื้นที่ในอำเภอเมืองจันทบุรีมีทั้งหมด 7 ภาษา ป้ายร้านอาหารและคาเฟ่ที่พบมากที่สุดคือ ภาษาไทย รองลงมาคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเกาหลี และภาษาอิตาลีตามลำดับ ซึ่งป้ายร้านอาหารและร้านคาเฟ่ในอำเภอเมือง ทำหน้าที่ในการให้ข้อมูลมากกว่าหน้าที่ในเชิงสัญลักษณ์ โดยหน้าที่ในการให้ข้อมูลคิดเป็นร้อยละ 62.48 และหน้าที่ในเชิงสัญลักษณ์คิดเป็นร้อยละ 37.52 ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าในอำเภอเมือง จันทบุรีเป็นพื้นที่พหุภาษา เนื่องจากพื้นที่ในอำเภอเมืองจันทบุรีมีลักษณะเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยว มีสถานที่สำคัญ ๆ ทางประวัติศาสตร์ อีกทั้งยังมีแหล่งซื้อขายอัญมณีในตลาดพลอย และมีการส่งออก ผลไม้ ซึ่งถือว่าเป็นผลไม้เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัด

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์ภาษาจากป้ายร้านอาหารและคาเฟ่ในอำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี ตามแนวคิดทฤษฎีทัศนภาษาศาสตร์ แสดงให้เห็นว่าภาษาไทยเป็นภาษาที่ปรากฏความถี่มากที่สุดใน อำเภอเมืองจันทบุรี ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นภาษาหลัก (Dominant Language) ในอำเภอเมืองจันทบุรี เนื่องมาจากภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติที่ใช้ในทั่วทุกจังหวัด ทั้งใช้ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา และยังเป็นภาษาราชการในการติดต่อเพื่อขอรับบริการต่าง ๆ ข้อสรุปนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Huebner (2003) ที่ศึกษาทฤษฎีทัศนภาษาศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร โดยเลือกพื้นที่บริเวณใกล้เคียง ที่เป็นทั้งพื้นที่ทางเศรษฐกิจและพื้นที่ชานเมืองทั้ง 15 แห่ง ซึ่งผลการวิจัยพบว่าภาษาไทยเป็นภาษา หลักที่พบมากที่สุด ท่ามกลางสภาพแวดล้อมการใช้ภาษาในที่สาธารณะ ที่เป็นพหุภาษาและมีการ เพิ่มขึ้นของการเลือกใช้ภาษาอังกฤษเนื่องมาจากอิทธิพลของการเป็นภาษาสากลในพื้นที่ นอกจากนี้ ภาษาไทยที่ปรากฏในอำเภอเมืองจันทบุรีมีหน้าที่ในการให้ข้อมูลมากที่สุด โดยการให้รายละเอียด

ต่าง ๆ บนป้ายร้านอาหารและคาเฟ่ เพื่อให้ข้อมูลเบื้องต้นกับลูกค้า ดังที่ Landry & Bourhis (1997 : 25) ได้กล่าวว่า การเลือกใช้ภาษาในการให้ข้อมูลของคนในสังคมแสดงให้เห็นถึงการที่เจ้าของภาษาจะได้รับการให้บริการจากภาครัฐและภาคเอกชนในพื้นที่นั้น ๆ

การที่ภาษาไทยปรากฏบนป้ายร้านอาหารและคาเฟ่เป็นภาษาหลักของในอำเภอเมืองจันทบุรีและรูปแบบของป้ายภาษาเดียวที่เลือกใช้ภาษาไทยพบมากที่สุด เนื่องจากภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติและภาษาที่ทุกคนใช้ในการสื่อสาร อีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนกำหนดภาษาหลักและป้ายหลัก คือ เรื่องการเสียภาษีป้าย ที่ระบุไว้ในอัตราภาษีป้าย ตามกฎกระทรวงกำหนดอัตราภาษีป้าย 2563 โดยให้ยกเลิกกฎกระทรวงฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2535) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 และได้มีการกำหนดอัตราภาษีป้ายตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2566 ดังนี้ ประเภทที่ 1 ภาษาไทยล้วน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ถ้าข้อความที่เคลื่อนที่ได้/เปลี่ยนได้ จะต้องเสียคิดอัตราภาษีป้าย 10 บาท ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร และถ้าข้อความไม่เคลื่อนที่/เปลี่ยนไม่ได้ จะคิดอัตราภาษีป้าย 5 บาท ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร ประเภทที่ 2 อักษรไทยปนกับภาษาต่างประเทศ/รูปภาพ/เครื่องหมาย แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ถ้าข้อความที่เคลื่อนที่ได้/เปลี่ยนได้ จะต้องเสียคิดอัตราภาษีป้าย 52 บาท ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร และถ้าข้อความไม่เคลื่อนที่/เปลี่ยนไม่ได้ จะคิดอัตราภาษีป้าย 26 บาท ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร ประเภทที่ 3 ไม่มีอักษรไทย/อักษรไทยอยู่ต่ำกว่าภาษาต่างประเทศบางส่วน แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ถ้าข้อความที่เคลื่อนที่ได้/เปลี่ยนได้ จะต้องเสียคิดอัตราภาษีป้าย 52 บาท ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร และถ้าข้อความไม่เคลื่อนที่/เปลี่ยนไม่ได้ จะคิดอัตราภาษีป้าย 50 บาท ต่อ 500 ตารางเซนติเมตร จะเห็นได้ว่าป้ายที่เลือกใช้ภาษาไทยเพียงภาษาเดียวจะมีอัตราการเสียภาษีน้อยที่สุด ส่วนป้ายที่เลือกใช้สองภาษาหรือหลายภาษาจะเสียภาษีเป็น 4 เท่าของการเลือกใช้ภาษาไทยเพียงภาษาเดียวต่อ 500 ตารางเซนติเมตร การเสียภาษีป้ายจึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเลือกใช้ภาษาบนป้ายร้านอาหารและคาเฟ่ในอำเภอเมืองจันทบุรี

ป้ายสองภาษา (Bilingual signs) และป้ายหลายภาษา (Multilingual signs) ในอำเภอเมืองจันทบุรี ทำหน้าที่ในการให้ข้อมูล เนื่องจากอำเภอเมืองจันทบุรีเป็นศูนย์กลางของหน่วยงานราชการ รวมไปถึงสถานที่ท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญต่าง ๆ อีกทั้งยังมีวัดวาอารามตั้งอยู่เป็นจำนวนมาก และในอำเภอเมืองจันทบุรีก็มีตลาดซื้อขายพลอย ทำให้มีนักท่องเที่ยวหลั่งไหลเข้ามาติดต่อซื้อขายอัญมณีเป็นจำนวนมาก ทำให้มีการเปิดร้านอาหารและคาเฟ่ เพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่มากขึ้นหลังจากที่เคยปิดร้านในช่วงที่เกิดสถานการณ์โควิด-19 นอกจากนี้ความหลากหลายของร้านทำให้มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติอยู่ในพื้นที่ด้วยจุดประสงค์ของการท่องเที่ยว การค้าขาย การติดต่อธุรกิจ ป้ายสองภาษาและป้ายหลายภาษาจึงมีหน้าที่ให้ข้อมูลเพื่อสื่อสารกับผู้คนหลากหลายเชื้อชาติ

การศึกษาภาษาและหน้าที่ของภาษาในอำเภอเมืองจันทบุรี สะท้อนให้เห็นว่าการใช้ภาษาส่วนใหญ่เป็นสังคมแบบพหุภาษา (Multilingual) ซึ่งมีภาษาไทยเป็นภาษาหลัก (Dominant

Language) ความเป็นพหุภาษาของอำเภอเมืองจันทบุรีสืบเนื่องมาจากปัจจัยด้านพื้นที่ในการเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวและกิจการค้าขาย ทั้งร้านอาหารและคาเฟ่ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

นำข้อมูลที่ได้จากงานวิจัยไปใช้ในการสำรวจกลุ่มเป้าหมายธุรกิจ จากประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนระหว่างประเทศใกล้เคียงกัน เพราะธุรกิจที่มีการใช้ภาษาของประเทศเพื่อนบ้านในการให้ข้อมูลจะแสดงให้เห็นว่าภาคธุรกิจ ดังกล่าวมีความประสงค์ให้บริการกับเจ้าของภาษาและสามารถอนุมานได้ว่า เจ้าของภาษามักจะใช้บริการประเภทของธุรกิจดังกล่าว เช่น ภาษาเขมรในอำเภอเมืองจันทบุรีมักจะปรากฏบนป้ายประเภทสถานพยาบาลทั้งของรัฐและเอกชน ข้อมูลในงานวิจัยยังสามารถใช้ประกอบกับข้อมูลทางสถิติในการสำรวจการเข้ารับบริการด้านต่าง ๆ ของประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้านได้

2. ในการศึกษาภูมิทัศน์ภาษาศาสตร์ครั้งต่อไป

การศึกษาร่วมกับทฤษฎีทางภาษาอื่นที่มีความสอดคล้องกันจะช่วยให้งานวิจัยมีมุมมองที่น่าสนใจและมีมิติมากขึ้น เช่น การศึกษาร่วมกับทฤษฎีภาษาศาสตร์สังคมหรือกรอบแนวคิดสัญศาสตร์ อีกทั้งการสัมภาษณ์เจ้าของป้ายในธุรกิจของภาคเอกชนจะช่วยให้ได้ ข้อมูลที่รัดกุมและชัดเจนมากขึ้น เกี่ยวกับการเลือกใช้ภาษาบนป้าย จุดประสงค์ของการเลือกใช้ภาษาบนป้าย และกลุ่มเป้าหมายที่เจ้าของป้ายต้องการสื่อสารด้วย